

- Intro
- KWPN – tuigpaarden
- Fokdoel
- Introductie nieuw bloed

Het KWPN tuigpaard

fokdoel en introductie
nieuw bloed

*René van der Kuil
(Coördinator TP KWPN)*

- Intro
- KWPN – tuigpaarden
- Fokdoel
- Introductie nieuw bloed

KWPN – tuigpaarden

- KWPN
- Historie
- Ontwikkeling fokrichting tuigpaarden binnen KWPN

KWPN – tuigpaarden

KWPN

- 30.000 leden
- Drie fokrichtingen
 - * Rijpaard 90%
 - * Tuigpaard 7%
 - * Gelders Paard 3%

KWPN – tuigpaarden

Historie

- Sinds 1887 geregistreerde warmbloedfokkerij

Drie noordelijke provincies

Overige deel van Nederland

1879 Het Paarden stamboek : P.S.
(na 1907 : Fries Paarden-
stamboek : F.P.S.)

afdeling
Fries ras

afdeling
Bovenlands
Paard

1897

1897
Het
Paarden

groningsch
stamboek:
Gr.P.S

1897
Het Drentsch
Paarden-
stamboek :
D.P.S.

1942

Noord-Nederlandsch
Warmbloed Paarden-
stamboek : N.W.P.

Kon. Ver. Het
Friesch Paardenstamboek

1970

vereniging Warmbloedpaardenstamboek
in Nederland

1890

Geldersch
Paardenstam-
boek : Geld.P.S.

1904

Geldersch
Paardenstam-
boek: Geld.P.S

1925

Geldersch
paardenstam-
boek : G.P.S.

1887

Nederlandsch
Paardenstamboek : N.P.S

afdeling
Gelderland
N.P.S.

1897

Utrechtsch
Paardenstamboek
U.P.S.

1904

Nederlandsch Stamboek
voor het landbouw-
tuigpaard: N.S.T.G.

1939

Vereniging ter bevoor-
dering van de landbouw-
tuigpaardenfokkerij in
Nederland : V.L.N.

KWPN – tuigpaarden

Historie

- Sinds 1887 geregistreeerde fokkerij
- Sinds 1939: VLN (overige deel van NL)
- Sinds 1942: NWP (3 noordelijke provincies)
- Fusie 1970: WPN
- Sinds 1988: Koninklijk (**KWPN**)

KWPN – tuigpaarden

Ontwikkeling fokrichting TP binnen KWPN

- Vereniging
- Fokkerij

KWPN – tuigpaarden

Ontwikkeling fokrichting TP binnen KWPN

- Van 1970 tot en met 1980: 1 Hengstenkeuringscommissie
- Vanaf 1981: 2 Hengstenkeuringscommissies met 1 gezamenlijk voorzitter
 - RP
 - TP & GP (Veelzijdigheidspaar/Basispaard)
- Vanaf 1996: 3 Hengstenkeuringscommissies met eigen voorzitter TP

KWPN – tuigpaarden

Ontwikkeling fokrichting TP binnen KWPN

- 1993: Herstructurering KWPN
(instelling Ledenraad en Fokkerijraad)
- 1 Fokkerijraad en 3 Fokcommissies

Huidige situatie

- 3 Fokkerijraden
RP: 12 / TP: 6 / GP: 5

KWPN – tuigpaarden

Ontwikkeling fokrichting TP binnen KWPN

Hengstenselectie

- Geen 3^e bezichtiging
- Gewijzigde inhoud verrichtingsonderzoek
 - Afschaffing trekproef
 - Van 100 – 70 – 50 dagen
 - Geen najaarsonderzoek
 - Stalgebreken

KWPN – tuigpaarden

Ontwikkeling fokrichting TP binnen KWPN

Hengstenselectie

- Beoordeling nakomelingen
- Afstammelingenkeuring
- 3- / 7- / 11-jarigen

KWPN – tuigpaarden

Ontwikkeling fokrichting TP binnen KWPN

Merrieselectie

- Stamboekopname
 - Bovenbalk
- Centrale Keuring
- Predikaten
 - Ster
 - (voorlopig) keur

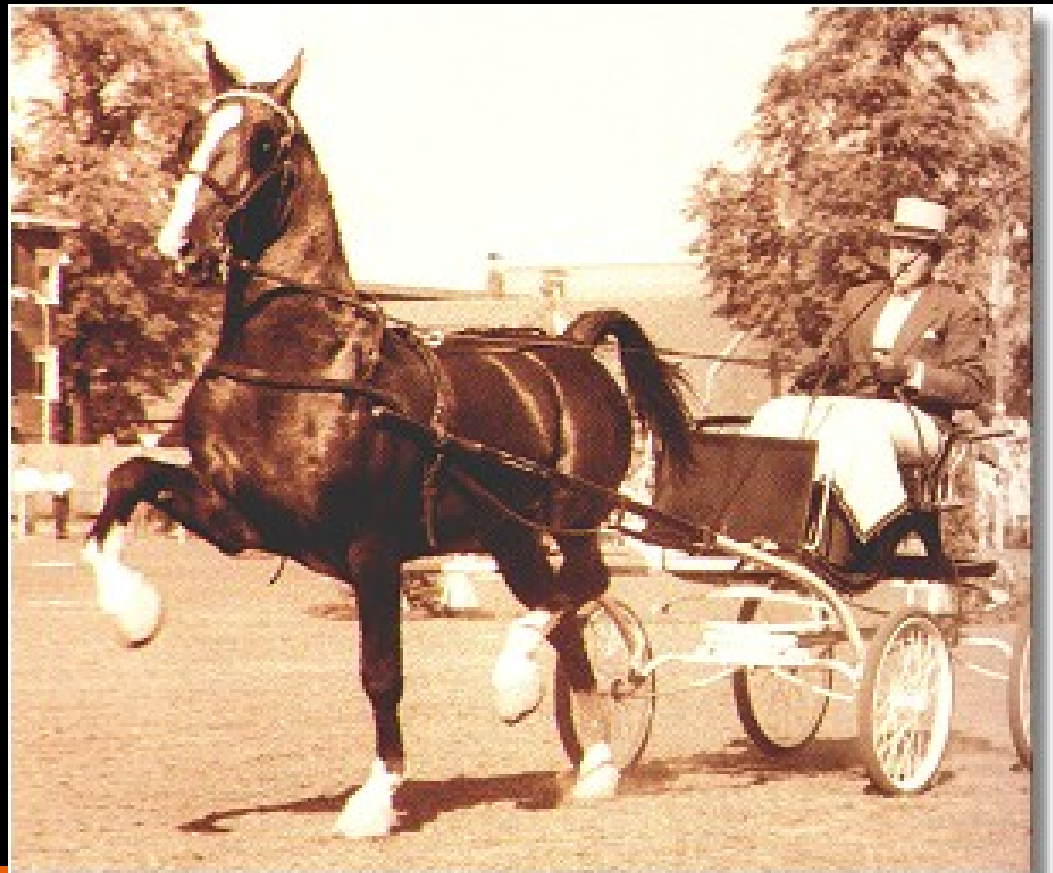
KWPN – tuigpaarden

Ontwikkeling fokrichting TP binnen KWPN

- 1950: Oregon
- Eind jaren '60 / begin jaren '70: Hackney
Cambridge Cole
- Begin jaren '90: American Saddlebred
Holland's Golden Boy en Immigrant
- 2010

KWPN – tuigpaarden

KWPN – tuigpaarden

Oregon preferent

- 1950
- 13 goedgekeurde zonen
meest invloedrijke zoon Hoogheid
- 1273 merries gedekt

Cambridge Cole preferent

- 1971
- 8 goedgekeurde zonen
Meest invloedrijke zoon: Renovo
- 1129 merries gedekt

Renovo preferent

- 1975
- 17 goedgekeurde zonen
Meest invloedrijke zoon: Fabricius
- 1769 merries gedekt

Fabricius preferent

- 1987
- 6 goedgekeurde zonen
Meest invloedrijke zoon: Manno keur
- 1458 merries gedekt

Manno keur

- 1994
- 9 goedgekeurde zonen
- 1730 merries gedekt

American Saddlebred

- Holland's Golden Boy (1991 goedgekeurd)
Kentuckyboy, Modern
- Immigrant (1993 goedgekeurd)
Majesteit, Marvel, Tempelier (v.Manno)

Huidige situatie

Aantal dekkingen

Fokdoel

Algemeen

'Het fokdoel is gericht op een prestatiepaard met een gezonde constitutie, een functioneel exterieur en correct bewegingsmechanisme en fundament, waarbij het exterieur bij voorkeur aansprekend dient te zijn.'

Fokdoel

Algemeen

Het functioneel exterieur en correct bewegingsmechanisme en fundament moeten een ondersteuning zijn om een goede prestatie mogelijk te maken.

Het begrip aansprekendheid, heeft betrekking op ras, adel en kwaliteit.

Fokdoel

Fokdoel tuigpaard

Het fokdoel richt zich op een concourstuigpaard dat op het hoogste niveau kan presteren.

Fokdoel

Fokdoel tuigpaard

Om hieraan te kunnen voldoen is een draf met veel zweefmoment, een ruim wegzettend voorbeen, een hoge actie en een krachtig ondertredend achterbeen een eerste vereiste, gepaard met een fiere houding, mogelijk gemaakt door een lang verticaal uit de borst komende hals.

Introdunctie nieuw bloed

- Rol stamboek: ondersteunend
- Afhankelijk van initiatief hengstenhouders

Introductie nieuw bloed

Initiatieven KWPN

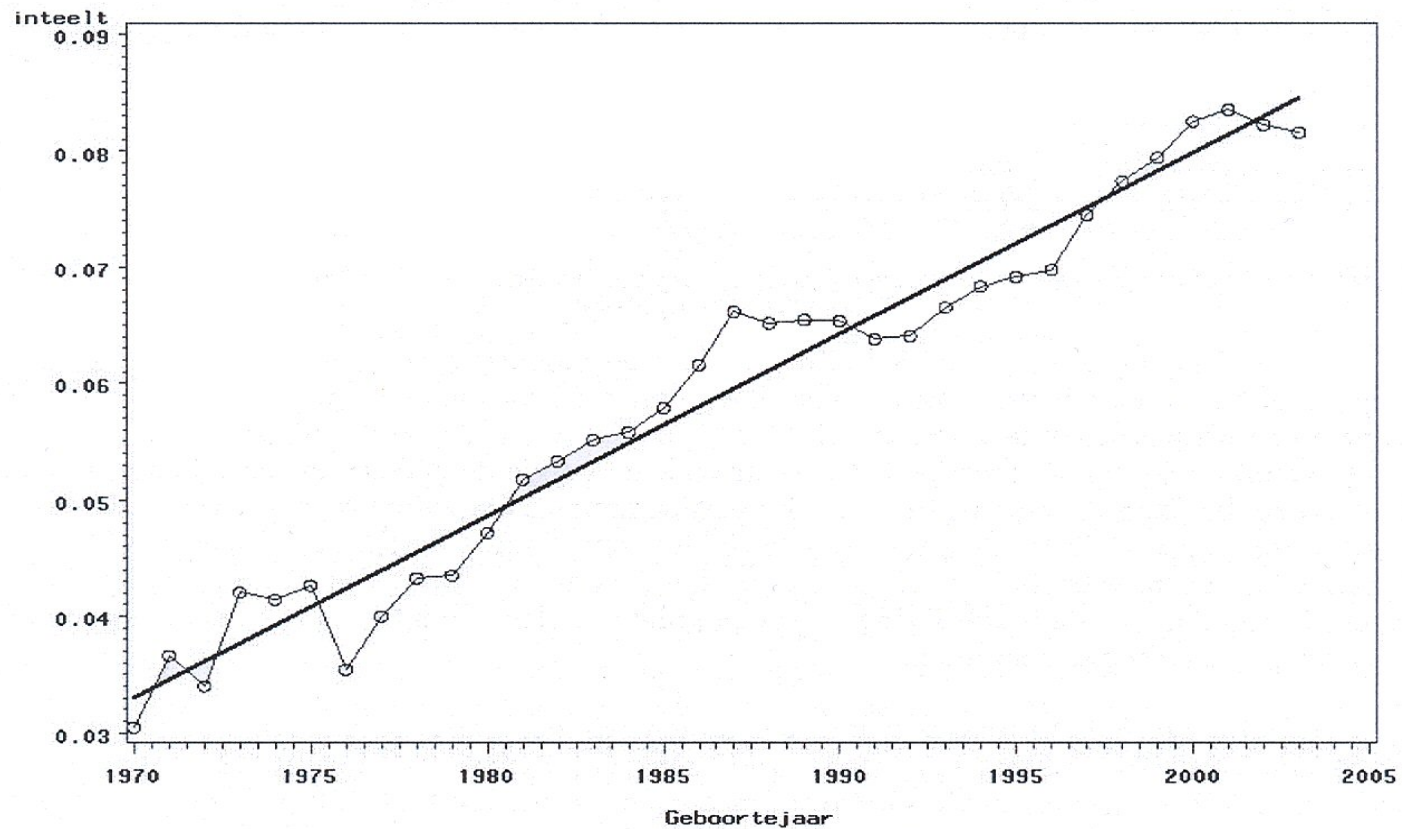
- 2004: Op verzoek Fokkerijraad onderzoek naar ontwikkeling inteelt binnen tuigpaardfokkerij
- Conclusie: gemiddeld inteeltpercentage neemt iedere generatie met 2% toe (maximaal 1% is acceptabel)

Introdunctie nieuw bloed

- ruim 35.000 TP
- 50% geboren na 1990
- 12 tot 13 generaties terug
- 10% TP heeft Fabricius, Waterman of Renovo als vader
- 40% TP heeft Cambridge Cole, Oregon, Wouter, Renovo of Hoogheid als vaders vader !

Inteelttoename in TP populatie

Grafiek 3.2 Gemiddelde inteeltcoëfficiënt per geboortjaar (symbool: verbonden rondjes) en geschatte inteelttrend (symbool: dikke lijn).

Inteelttoename in TP populatie

$\Delta F = 2,0 \%$ per generatie

conclusie: norm overschreden -> populatie at-risk

Introdunctie nieuw bloed

Akties (fokker):

- 2005: Bewustwordingsproces op gang brengen. Er is een probleem en we moeten er wat aan doen!
- 2005: Informatie voor fokkers – inteeltbrieven (merrieniveau)
- 2005: Aanschrijven eigenaren 'klassiek gefokte' merries
- 2008 / 2009: Fokadvisering 'bijzondere merries'

Introductie nieuw bloed

Inteeltbrieven

- Eigenaren van actieve merries krijgen sinds 2005 een brief met het inteeltpercentage van hun merrie in combinatie met alle actieve hengsten.
- Inclusief fokwaarde sport en exterieur

Introdunctie nieuw bloed

Fokadvisering 'bijzondere merries'

- Topmerries (qua sportaanleg / fokwaarde)
113 merries geselecteerd (fokwaarde 140 of meer), 25 fokkers gereageerd en 15 fokkers bezochten de voorlichtingsavond
- Merries die qua bloedspreiding/inteelt iets extra's kunnen betekenen
738 merries geselecteerd (vrij van Renovo), 160 fokkers gereageerd, ruim 50 bezochten één van de drie voorlichtingsavonden

Introdunctie nieuw bloed

Akties (hengstenkant):

- 2007: Informatie voor Hengstenkeuringscommissie
- 2008: Introdunctie bonuspuntensysteem
'Kansen creëren voor interessante bloedlijnen'

Aron HBC (Ganges (TP) x Hackney)

Introductie nieuw bloed

Akties (hengstenkant):

- Verenigde Staten (KWPN-NA)

A New Day (ASB x (TP))

Maker's Mark (Hackney)

Plain's Liberator

Morocco Field Marshall

Makari Jetsetter

	Aantal	Hackney	Geen Hackney	Klassiek	Hackney- hengst	Saddlebred-hengst
1972	25	0	25	25	0	0
1982	36	8	28	28	2	0
1992	36	20	16	15	1	1
2002	27	23	4	2	0	1
2009	36	35	1	0	2	0

Huidige situatie

- 36 hengsten
- 7 vrij van Renovo
- 2 volbloed Hackney's
- 3 halfbloed Hackney's
- 1 halfbloed American Saddlebred